

Reacties op Programmaplan Duurzaamheid

Ruimte voor een duurzame toekomst

Hartelijk dank!

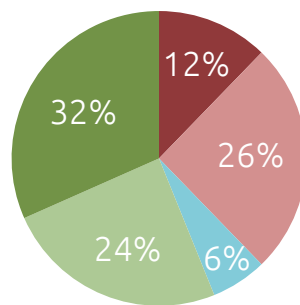
Meedenken over het programmaplan Duurzaamheid kon van vrijdag 10 juli tot en met maandag 31 augustus. Tijdens deze periode hebben 103 inwoners van de Hoeksche Waard gereageerd op het programmaplan. Daar zijn wij erg blij mee. Hartelijk dank!

103 Hoeksche Waarders dachten mee

Doel 1

Hoeksche Waard is energieneutraal in 2040; we wekken energie in de Hoeksche Waard duurzaam en lokaal op, bijvoorbeeld in de vorm van zonne- en windenergie.

- Helemaal oneens
- Oneens
- Niet oneens / niet eens
- Eens
- Helemaal eens

Energietransitie

Het merendeel (56%) ondersteunt dit doel en hoopt dat Hoeksche Waard in 2040 een energieneutrale gemeente is. Het belang van het terugdringen van fossiele energiebronnen wordt zodoende breed ondersteund. Uit de reacties bleek dat inwoners zelf ook al proberen energie te besparen en aan de slag zijn gegaan met het installeren van zonnepanelen.

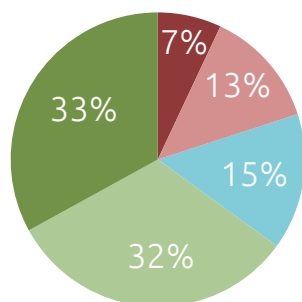
38% is het niet eens met de doelstelling. Enkelen spreken van een utopie, omdat een energieneutrale Hoeksche Waard te afhankelijk is van andere factoren. Bovendien lijkt een energieneutrale gemeente met de huidige oplossingen niet mogelijk zonder aantasting van het landschap door grootschalige opwek van energie. Windturbines en zonneparken zien velen liever niet terug in het Hoeksche Waardse landschap. Als alternatief worden daarom andere manieren aangedragen die duurzame energie kunnen opwekken. Verder wordt aangegeven dat energiebesparing een prominentere plek in het plan moet krijgen. Op mobiliteitsgebied zou de gemeente meer aandacht moeten steken in het stimuleren van het gebruik van elektrische auto's en het verbeteren van openbaar vervoer en fietspaden. Zo wordt het gebruik van duurzame vervoersmiddelen aantrekkelijker en zijn inwoners minder gebonden aan hun auto.

Doel 2

In 2050 is Hoeksche Waard 100% circulair; grondstoffen en (onderdelen van) producten behouden hun waarde en worden hergebruikt: geen afval.

- Helemaal oneens
- Oneens
- Niet oneens / niet eens
- Eens
- Helemaal eens

Circulaire economie

De meerderheid (65%) is het eens met de doelstelling om in 2050 100% circulair te zijn. Veel inwoners vinden het een mooie ambitie. Het is belangrijk dat de gemeente tussentijdse doelen stelt om de doelstelling te halen. Om stappen in de goede richting te zetten moet de gemeente inzetten op het hergebruik van bestaande materialen en dit ook mogelijk maken voor inwoners en ondernemers in de Hoeksche Waard. 20% geeft aan het niet met de doelstelling eens te zijn, omdat deze te ambitieus is. Hoeksche Waard kan deze doelstelling hoogstwaarschijnlijk niet bereiken, en al helemaal niet alleen. De economie van Hoeksche Waard is hiervoor te afhankelijk van de nationale en internationale economie. Ook werd opgemerkt dat de wieken van windturbines en zonnepanelen op dit moment niet recyclebaar zijn, alleen al daardoor kan de Hoeksche Waard in de toekomst dus nooit 100% circulair zijn.

Enkele reacties uit de digitale chatsessies met de wethouder

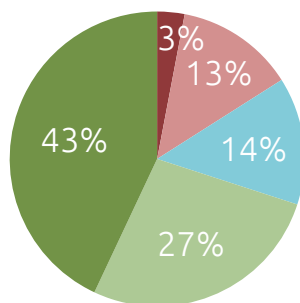
We moeten kleinschalig beginnen aan de opgave Duurzaamheid. Hierdoor wordt het concreet en zijn inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers eerder geneigd om mee te helpen het doel te bereiken. De gemeente heeft de taak deze partijen vroegtijdig te betrekken, te verbinden, en verantwoordelijkheid te geven. In de toekomst is het belangrijk dat de gemeente duidelijk blijft communiceren over ingrijpende veranderingen in de directe leefomgeving van inwoners, zoals het plaatsen van windturbines en de warmtetransitie.

Verder is het belangrijk dat inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers worden gestimuleerd en geënthousiasmeerd over de kleine veranderingen die deze partijen zelf kunnen uitvoeren en dat verduurzamen economisch ook kansen biedt. Het belangrijkste voor nu is namelijk dat we allemaal in beweging komen en elkaar blijven stimuleren om deze beweging in stand te houden. Het aansluiten van de gemeente bij bestaande duurzame initiatieven, zoals Operatie Steenbeek en Herenboeren kan bij het in stand brengen van deze beweging zeker helpen.

Doel 3

In 2050 hebben we veerkrachtige ecosystemen in Hoeksche Waard; beter evenwicht tussen mens en natuur / toename diversiteit planten en dieren.

- Helemaal oneens
- Oneens
- Niet oneens / niet eens
- Eens
- Helemaal eens

Biodiversiteit

Een ruime meerderheid (70%) kan zich vinden in de doelstelling om in 2050 een veerkrachtig ecosysteem te hebben in de Hoeksche Waard. Om dit doel te halen is het belangrijk dat de gemeente de verantwoordelijkheid neemt om bij het bouwen van nieuwe woningen ook te zorgen voor het aanleggen van meer en gevarieerder groen. Dat laatste zou ook kunnen op bedrijventerreinen, op en langs landbouwgrond en op de dijken van de Hoeksche Waard. Wil de gemeente de doelstelling halen dan zou ze deze beter meetbaar en de operationele doelstellingen concreter moeten maken.

16% geeft aan het niet eens te zijn met de doelstelling. Deze groep vindt dat een andere levenswijze hiervoor nodig is. Educatie is daarbij een goed en belangrijk middel.

Kansen rondom duurzaamheid

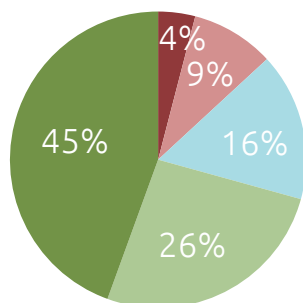
Welke kansen of duurzame initiatieven zijn er waar we bij aan kunnen haken? Dat was onze vraag. Er zijn meer dan 100 verschillende kansen genoemd. Dit toont aan hoe betrokken onze inwoners zijn. Het heeft een mooie lijst opgeleverd waar we ons de komende tijd in gaan verdiepen. Een kleine greep uit de vele kansen die zijn genoemd:

- Investeer in kernenergie op basis van thorium.
- Maak eilandjes van zonnepanelen die tegelijkertijd dienen voor dieren om te schuilen tegen regen en zon.
- Betrek schooljeugd bij vrijwilligerswerk in de natuur, zoals het opruimen van plastic en ander vuil.
- Stimuleer de verkoop van takken van knotwilgen voor het maken van schuttingen/bloembakken.
- Plant meer (gevarieerde) bomen; het aanleggen van een 'gedenkbos' is ook een optie.
- Verbeter het OV. Misschien moeten we busstations aan de rand van de dorpen maken, zodat de gemiddelde snelheid iets omhoog kan gaan.
- Sluit aan bij Operatie Steenbreek.

Doel 4

Hoeksche Waard is in 2050 volledig klimaatadaptief; onze leefomgeving is zoveel mogelijk bestendig tegen de gevolgen van klimaatverandering.

- Helemaal oneens
- Oneens
- Niet oneens / niet eens
- Eens
- Helemaal eens

Klimaatadaptatie

Volgens het overgrote deel (71%) is het erg belangrijk om in 2050 klimaatadaptief te zijn. Om dit doel te bereiken moet de gemeente volgens hen concrete plannen maken voor de opslag en afvoer van regenwater. Ook moet de gemeente naar nieuwe ontwikkelingen kijken die zich voordoen, zoals het benutten van regenwater binnen de woningen. Ook aanpassingen in de buitenruimte komt de doelstelling ten goede, zoals het vervangen van tegels door groen. De gemeente moet de inwoners enthousiast maken voor deze mogelijkheden.

13% geeft aan het niet eens te zijn met de doelstelling. Deze groep is van mening dat klimaatverandering niet te beïnvloeden is door de mens. Verder denkt men dat Hoeksche Waard deze doelstelling niet kan waarmaken zonder nationale en internationale samenwerking.

Aan de slag met uw reacties

Al met al hebben we dus behoorlijk wat reacties ontvangen van betrokken Hoeksche Waarders. Mooi om complimenten, maar ook om kritische geluiden te horen. Het is goed te constateren aan de hand van de reacties dat we op de goede weg zijn. Nu gaan wij de inhoudelijke reacties bespreken en kijken of en hoe we deze kunnen meenemen in het programmaplan. Hierover informeren wij u op een later moment. We houden u op de hoogte!

Inwoners doen al veel

Uit de reacties blijkt dat inwoners al veel doen om de Hoeksche Waard te verduurzamen, zoals het scheiden van afval, het vergroenen van de tuin of buitenruimte en het besparen op en soms het zelf opwekken van energie.

Overige reacties

Veel mensen geven aan het eens te zijn met de doelstellingen. Tegelijkertijd geven zij ook aan dat het nog niet duidelijk is hoe en met welk geld deze doelstellingen bereikt gaan worden. Het advies luidt dan ook om de doelstellingen concreter te maken en inzichtelijk te maken of inwoners moeten investeren en hoeveel dan. Verder moet de gemeente meer de samenwerking opzoeken met inwoners, ondernemers en andere maatschappelijke organisaties om de doelen te bereiken.